

Gorzów Wlkp., 26 października 2020 r.

WOJEWODA LUBUSKI

BF-VIII.431.9.2020.AByl

Pan
Jacek Sauter
Burmistrz Miasta
Bytom Odrzański

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), w dniach od 23 lipca do 23 września 2020 r. w Urzędzie Miasta w Bytomiu Odrzańskim (ul. Rynek 1, 67-115 Bytom Odrzański) została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa. W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Jacek Sauter.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Anna Bylina – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 83-1/2020 z dnia 14 lipca 2020 r. – przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Maja Stachowiak – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 83-2/2020 z dnia 14 lipca 2020 r.,
- Monika Machowska – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 83-3/2020 z dnia 14 lipca 2020 r.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2019 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań Miasto Bytom Odrzański w 2019 r. otrzymało za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w wysokości 7.517.364,21 zł, tj.:

- a) w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa* w łącznej wysokości 3.011.148,21 zł,
- b) w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci* w wysokości 4.506.216,00 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 1. Dotacje celowe w § 2010 i § 2060

<i>Kwoty w zł</i>						
Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Kwota niewykorzystanej dotacji
Paragraf 2010						
010	01095	Pozostała działalność	171 472,52	171 472,52	171 472,52	0,00
750	75011	Urzędy wojewódzkie	68 191,00	68 191,00	66 089,00	2 102,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	1 000,00	1 000,00	998,14	1,86
801	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	42 985,69	42 985,69	42 976,16	9,53
852	85215	Dodatki mieszkaniowe	2 141,00	2 141,00	1 754,90	386,10
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 218,00	1 218,00	1 200,00	18,00
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 481 000,00	2 481 000,00	2 479 046,57	1 953,43
	85503	Karta Dużej Rodziny	793,00	793,00	645,50	147,50
	85504	Wspieranie rodziny	209 560,00	209 560,00	207 376,72	2 183,28
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami	32 787,00	32 787,00	32 787,00	0,00

		ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
Paragraf 2060						
855	85501	Świadczenie wychowawcze	4 506 216,00	4 506 216,00	4 506 144,98	71,02
X	x	Ogółem	7 517 364,21	7 517 364,21	7 510 491,49	6 872,72

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Miasta Bytom Odrzański Uchwałą nr II/20/20188 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 12 grudnia 2018 r. na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.3110.62.2018 z dnia 24 października 2018 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Miasta Bytom Odrzański Zarządzeniami Burmistrza Bytomia Odrzańskiego.

Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 7.517.364,21 zł. Dotację wydatkowano w kwocie 7.510.491,49 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 6.872,72 zł.

Miasto Bytom Odrzański przekazało na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. (zwanego dalej LUW) niewykorzystane dotacje w poniższych terminach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 75011 w wysokości 2,00 zł – 31.12.2019 r., 2.100,00 zł – 24.01.2020 r.,
- 75212 w wysokości 1,86 zł – 10.07.2019 r.,
- 80153 w wysokości 9,53 zł – 16.12.2019 r.,
- 85215 w wysokości 386,10 zł – 18.12.2019 r.,
- 85219 w wysokości 18,00 zł – 31.12.2019 r.,
- 85501 w wysokości 71,02 zł – 31.12.2019 r.,
- 85502 w wysokości 1.953,43 zł – 31.12.2019 r.,
- 85503 w wysokości 147,50 zł – 31.12.2019 r.,
- 85504 w wysokości 2.183,28 zł – 18.12.2019 r.

Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Ponadto, Miasto Bytom Odrzański w 2019 r. otrzymało dotację celową w dziale 758 – *Różne rozliczenia*, rozdziale 75814 – *Różne rozliczenia finansowe* z tytułu zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2018 r. w łącznej wysokości 30.510,86 zł, z czego w:

- § 2030 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin* – 23.687,50 zł,

- § 6330 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin* – 6.823,36 zł.

Szczegóły dotyczące środków wydatkowanych w przedmiotowym zakresie opisano w pkt 2.2 niniejszego dokumentu.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Sprawdzono wydatki w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

2.1 Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność

Skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 r. *o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej* (Dz. U. z 2019 poz. 2188) zwaną dalej ustawą o zwrocie podatku akcyzowego.

W 2019 r. LUW przekazał dotację w ww. rozdziale w wysokości 171.472,52 zł. Dotacja została wydatkowana w 100%, z czego:

- w § 4430 – *Różne opłaty i składki* – wydatkowano kwotę 168.111,32 zł tytułem zwrotu podatku akcyzowego, co stanowi 98,04 % przekazanej dotacji;
- w § 4010, 4210, – wydatkowano łącznie kwotę 3.361,20 zł tytułem kosztów obsługi zadania, co stanowi 1,96 %.

Dotacja w § 4430 – Różne opłaty i składki

W kontrolowanym okresie wydano 111 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na łączną kwotę 168.111,32 zł. Wypłaty środków dokonano przelewem na wskazane numery rachunków bankowych na podstawie następujących zestawień, tj.:

- zestawienie wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 29 marca 2019 r. dla 61 producentów rolnych na łączną kwotę 75.201,94 zł,
- zestawienia wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 30 kwietnia 2019 r. dla 2 producentów rolnych na łączną kwotę 10.490,21 zł,
- zestawienia wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 21 maja 2019 r. dla jednego producenta rolnego kwotę 9.402,22 zł,
- zestawienia wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 21 maja 2019 r. dla jednego producenta rolnego kwotę 2.343,21 zł,
- zestawienia wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 25 października dla 50 producentów rolnych na łączną kwotę 70.498,39 zł,
- zestawienia wypłat zwrotów podatku akcyzowego według banków z dnia 25 października 2019 r. dla jednego producenta rolnego na kwotę 175,35 zł.

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby do kontroli sprawdzono 12 decyzji dla 10 producentów rolnych. Szczegółowy wykaz skontrolowanych decyzji znajduje się w aktach kontroli. Na podstawie skontrolowanych decyzji wypłacono producentom rolnym kwotę 35.793,05 zł, co stanowi 21,29 % zwróconego podatku akcyzowego. Zespół kontrolny ustalił,

że decyzje zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) i podpisane przez Burmistrza Miasta pana Jacka Sautera.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 Ustawy o zwrocie podatku akcyzowego roczny limit zwrotu podatku akcyzowego dla danego producenta rolnego Gmina ustala m.in. w oparciu o powierzchnię użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku.

W trakcie czynności kontrolnych nie przedłożono Zespołowi kontrolnemu wydruków z ewidencji gruntów i budynków wg stanu na dzień 1 lutego 2019 r. Kontrolujący ustalili, że Miasto Bytom Odrzański posiada dostęp do ewidencji gruntów i budynków bez możliwości wygenerowania wydruku z datą wsteczną, tj. na dzień 1 lutego 2019 r. Pani ██████████ – Inspektor do spraw wymiaru podatku oświadczyła, że „(...)wykazana we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 2019 r. złożonych przez producentów rolnych w Gminie Bytom Odrzański powierzchnia użytków rolnych znajduje odzwierciedlenie w ewidencji gruntów i budynków na dzień 1 lutego 2019 r. Użytki wykazane przez rolników zostały zweryfikowane i stanowiły użytki wg stanu na dzień 1 lutego 2019 r. We wnioskach został wykazany rzeczywisty stan posiadania i współposiadania użytków rolnych potwierdzony treścią ewidencji gruntów na dzień 1.02.2019 r. W dokumentacji postępowania względem zwrotu ww. podatku akcyzowego dołączone są wydruki z ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Nowej Soli potwierdzające powierzchnię użytków rolnych na dzień wystawienia decyzji o zwrocie podatku akcyzowego. Baza ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego nie pozwala na wygenerowanie dokumentacji dotyczącej przeszłych okresów czasu.”

Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie. Jednakże, z uwagi na fakt, że powierzchnie użytków rolnych wykazywane przez producentów rolnych we wnioskach są jednym z podstawowych elementów do wyliczenia rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zasadnym jest aby w dokumentacji znajdował się ślad potwierdzający weryfikację przez Gminę poprawności powierzchni użytków rolnych wykazanych we wnioskach z ewidencją gruntów i budynków, tj. np. wydruk z systemu, notatka, lista sprawdzająca sporządzona przez pracownika dokonującego weryfikacji wniosków składanych przez producentów rolnych.

Z uwagi na powyższe, w celu sprawdzenia poprawności powierzchni użytków rolnych wykazanych przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku Zespół kontrolny zweryfikował załączone do akt poszczególnych producentów rolnych wydruki z ewidencji podatkowej wg stanu na dzień 1.02.2019 r. oraz wydruki z ewidencji gruntów i budynków wg stanu na dzień wystawienia decyzji. Na podstawie przedłożonych wydruków Zespół kontrolny potwierdził spójność danych określonych w skontrolowanych wnioskach o zwrot podatku akcyzowego i decyzjach przyznających zwrot podatku akcyzowego z ewidencją podatkową wg stanu na dzień 1.02.2019 r. i ewidencją gruntów i budynków wg stanu na dzień wystawienia poszczególnych decyzji.

W przypadku jednego skontrolowanego akcyzobiorcy, w dokumentacji znajdowała się informacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotycząca średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych będącego w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku akcyzowego.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji, tj. wydruków z ewidencji podatkowej wg stanu na dzień 1.02.2019 r., wydruków z ewidencji gruntów i budynków oraz informacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o średniej rocznej liczbie dużych jednostek przeliczeniowych bydła (...) zespół kontrolny stwierdził, że roczne limity zwrotu podatku akcyzowego zostały przez Gminę Bytom Odrzański wyliczone prawidłowo, tzn. zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2 Ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Wyплаты zwrotu podatku akcyzowego zostały zrealizowane zgodnie z terminami wskazanymi w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, tj. kolejno w dniach: 30 kwietnia 2019 r. oraz 25 października 2019 r. W związku ze zmianą przedmiotowej ustawy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedłużyło I termin składania wniosków do dnia 31 marca 2019 r., z uwagi na powyższe w przypadku jednego skontrolowanego akcyzobiorcy wypłata zwrotu podatku nastąpiła w dniu 21.05.2019 r. Zespół kontrolny ustalił, że wszystkie wymogi wynikające z ww. ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały zachowane.

Dotacja w § 4010, 4210

Koszty obsługi na realizację zadania nie przekroczyły 2% wypłaconej akcyzy i wyniosły 3.361,20 zł. Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby skontrolowano 100 % wydatków poniesionych w paragrafach: 4010 oraz 4210.

Ustalono, że środki wydatkowane w paragrafie § 4010 – *Wynagrodzenia osobowe pracowników* zostały przeznaczone na częściowe wynagrodzenie pracownika, który zgodnie z zakresem czynności realizuje zadania wynikające z ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Natomiast środki wydatkowane w § 4210 *zakup materiałów i wyposażenia* zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych wykorzystywanych na stanowisku do spraw wymiaru podatków w związku z realizacją wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego. Powyższe wydatki zostały ujęte w ewidencji księgowej na podstawie polecenia księgowania nr 153 z dnia 31 października 2019 r. Ustalono, że kwoty wydatkowane w rozdziale 01095 są zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu Rb-50W za IV kwartał 2019 r., skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, wydatki zrealizowano w sposób rzetelny, legalny i gospodarny.

2.2 Dział 758 – Różne rozliczenia, rozdział 75814 – Różne rozliczenia finansowe

W okresie kontrolowanym na terenie Gminy Bytom Odrzański funkcjonowało 10 sołectw: Bodzów, Bonów, Bycz, Drogomil, Królikowice, Małaszowice, Popowo, Sobolice, Tarnów Bycki, Wierzbica. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.), zwanej dalej Ustawą o funduszu sołeckim. Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim Uchwałą nr III/23/2015 z dnia 13 lutego 2015 r. wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Uchwałę podjęto z zachowaniem terminu określonego w art. 2 ust. 2 powyższej ustawy, tj. do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy. W myśl art. 2 ust. 3 przedmiotowej ustawy, uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

Na podstawie art. 3 ust. 1 *Ustawy o funduszu sołeckim* Miasto dokonało wyliczenia wysokości kwoty bazowej oraz wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa. Wysokość kwoty bazowej wyniosła 3.604,12 zł i została wyliczona na podstawie następujących danych:

- wysokość wykonanych dochodów bieżących Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. – 19.819.069,55 zł – na podstawie Sprawozdania Rb-NDS za okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.,
- liczba mieszkańców Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. – 5.499 – na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W oparciu o powyższe dane oraz liczbę mieszkańców poszczególnych sołectw wynikającą z *Rejestru mieszkańców* według stanu na dzień 30 czerwca 2017 r. Miasto dokonało wyliczenia wysokości środków funduszu przypadających na dane sołectwo. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Wysokość środków przypadających w 2018 r. na poszczególne sołectwa.

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców danego sołectwa wg stanu na dzień 30.06.2017 r.	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo
1.	Bodzów	161	13 010,87 zł
2.	Bonów	109	11 136,73 zł
3.	Bycz	184	13 839,82 zł
4.	Drogomil	123	11 641,31 zł
5.	Królikowice	100	10 812,36 zł
6.	Małaszowice	111	11 208,81 zł
7.	Popowo	52	9 046,34 zł
8.	Sobolice	36	8 541,76 zł
9.	Tarnów Bycki	74	9 875,29 zł
10.	Wierzbnica	184	13 839,82 zł
Łącznie:		1 134	112 953,11 zł

Zgodnie z art. 3 ust. 3 *Ustawy o funduszu sołeckim* w dniu 25 lipca 2017 r., Pan Jacek Sauter – Burmistrz Miasta przekazał Wojewodzie Lubuskiemu informację o wysokości kwoty bazowej i wysokości środków funduszu sołeckiego przypadających w 2018 r. na poszczególne sołectwa.

Na podstawie dokumentacji źródłowej Zespół kontrolny potwierdził, że liczba mieszkańców poszczególnych sołectw wykazana w informacji do Wojewody Lubuskiego jest zgodna z danymi wynikającymi z *Rejestru mieszkańców* wg stanu na dzień 30 czerwca 2017 r. prowadzonego przez Miasto. Łączna kwota środków funduszu sołeckiego przypadająca na poszczególne sołectwa w 2018 r. wyniosła 112.953,11 zł. Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość ustalenia przez Miasto kwot funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa w 2018 r. oraz wysokość kwoty bazowej.

Na podstawie informacji od Pani Arlety Korol - Skarbnika Miasta ustalono, że łączna wnioskowana kwota środków funduszu sołeckiego na 2018 r. wyniosła 112.953,11 zł

i została wprowadzona do budżetu Miasta Uchwałą Budżetową nr XX/200/2017 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 20 grudnia 2017 r. W §12 Uchwały zaplanowano wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego, z podziałem na poszczególne sołectwa.

Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego

Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2018 r. wraz z Zestawieniem wnioskowanych kwot zwrotu dla gminy części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego w 2018 r. został przekazany do Wojewody Lubuskiego w dniu 30 kwietnia 2019 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w §4 *Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. ws. wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę (...)*¹. Wniosek został pozytywnie zweryfikowany pod względem formalnym i rachunkowym przez pracownika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami LUW i przekazany do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. We wniosku wskazano następujące dane:

- część A – kwota bazowa (kb) – 3.604,12 zł,
- część B – kwota bazowa w kraju (kbk) – 3.831,28 zł,
- część C – kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na dzień 31.12.2018 r. – 106.804,58 zł,
- część D - wysokość zwrotu – 28,567 %,
- część E - kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – 30.510,86 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej i Sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Miasta Bytom Odrzański od początku roku do 31 grudnia 2017 r. (kol. nr 10) potwierdzono wysokość dochodów wykonanych w 2018 r. na poziomie 106.804,58 zł.

Biorąc pod uwagę zebrane w trakcie przeprowadzonej kontroli informacje Zespół kontrolny potwierdził, że wysokość zwrotu została wyliczona prawidłowo, tj. zgodnie z art. 3 ust. 8 pkt 1 *Ustawy o funduszu sołecim* na poziomie 40%. Z uwagi na fakt zastosowania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji mechanizmu korygującego (na podstawie art. 12 ust. 3 ww. ustawy) obniżona została wysokość zwrotu z budżetu państwa w 2019 r. części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego z 40% do 28,567%. Kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wyniosła 30.510,86 zł. W *Zestawieniu* załączonym do Wniosku o zwrot prawidłowo dokonano podziału wnioskowanej kwoty zwrotu na zadania bieżące w wysokości 23.687,50 zł oraz zadania majątkowe w wysokości 6.823,36 zł.

Dotacja na postępowanie w sprawie zwrotu części wydatków poniesionych w 2018 r. została przekazana przez LUW na rachunek Urzędu Miasta w Bytomiu Odrzańskim (zwanego

¹ Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przesyła wniosek właściwemu wojewodzie w terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku, w którym dokonano wydatków.

dalej UM) w dniu 26 sierpnia 2019 r. w dziale 758 – *Różne rozliczenia*, rozdziale – 75814 – *Różne rozliczenia finansowe* w następującej wysokości:

- § 2030 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin* – 23.687,50 zł,
- § 6330 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin* – 6.823,36 zł.

Dotacja została wprowadzona do budżetu Miasta Uchwałą nr VII/51/2019 Rady Miejskiej z dnia 4 października 2019 r. w przekazanej wysokości i z zastosowaniem właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej.

2.3 Dział 855 - Rodzina

Miasto Bytom Odrzański otrzymało w 2019 r. z budżetu państwa dotację w dziale 852 – Pomoc społeczna w wysokości 3.359,00 zł oraz w dziale 855 – Rodzina w wysokości 7.230.356,00 zł, łącznie: 7.233.715,00 zł. Dotacja została przekazana w rozdziałach: 85215, 85219, 85501, 85502, 85503, 85504 oraz 85513 na rachunek Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim (zwanego dalej OPS), który jest gminną jednostką organizacyjną działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Miasta Bytom Odrzański i wykonuje m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez miasto. W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Jednostki pełniły: Pani Teresa Czujwid oraz od dnia 25 listopada 2019 r. Pani Anna Frankowska.

Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 223-1 ustalono, że na rachunek OPS Miasto przekazało kwotę w wyższej wysokości (tj. 8.358.279,95 zł) niż środki otrzymane w ramach dotacji z budżetu państwa. Ustalono, że kwoty dotacji na zadania zlecone przekazywane były wraz ze środkami własnymi.

W toku kontroli potwierdzono prawidłowość przepływów finansowych na konto OPS w ww. rozdziałach. Powyższe środki przekazywane były w sposób umożliwiający pełną i terminową realizację zadań zleconych.

Skontrolowano wydatki w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

Dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenia wychowawcze

Przedmiotowe wydatki realizowane były przez OPS na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.), gdzie w art. 29 ust. 3 wskazano, że „*Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa*”. Ustalono, że wydatki w rozdziale 85501 zostały poniesione na koszty obsługi zadania z zakresu świadczenia wychowawczego. Zgodnie z ewidencją księgową oraz Sprawozdaniem Rb – 50 W za IV kwartał 2019 r. koszty obsługi omawianego zadania w 2019 r. wyniosły 57.272,00 zł, tj. 1,29% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze i nie przekroczyły progu, o którym mowa w art. 29 ust. 4 *Ustawy*². Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby do

² Koszty obsługi, o których mowa w ust. 3, w przypadku organu właściwego wynoszą 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

kontroli sprawdzeniu poddano 100% wydatków poniesionych w § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia* w wysokości 6.037,56 zł oraz § 4300 - *Zakup usług pozostałych* w wysokości 5.562,00 zł. Szczegółowy wykaz skontrolowanych dokumentów znajduje się w aktach kontroli. Na podstawie badanej próby ustalono, że wydatki zostały poniesione na obsługę zadania dotyczącego wypłaty świadczenia „500+” i w szczególności dotyczyły: zakupu artykułów biurowych, papieru ksero, tonerów, literatury fachowej z zakresu sprawozdawczości finansowej JST oraz usług z zakresu prowadzenia BHP, usługi pocztowe i opłaty związane z obsługą rachunku bankowego.

Dokumenty księgowe zostały prawidłowo zadekretowane, zatwierdzone do wypłaty oraz sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnione osoby. Regulowanie płatności za dostarczone towary, usługi nastąpiło w terminach podanych w treści wystawionych faktur/ rachunków na wskazane rachunki bankowe. Skontrolowane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

W toku kontroli ustalono, że w 2019 r. Miasto Bytom Odrzański uzyskało dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziale 85502 i 85503 w wysokości ogółem 63.576,40 zł. Szczegółowe dane, ustalone na podstawie sprawozdania Rb-27ZZ z dnia 31 stycznia 2020 r. z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2019 r., sporządzonego przez UM przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych.

kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach		Należności (ogółem)	Dochody wykonane	Należności pozostałe do zapłaty	Zaległości
750	75011	Administracja publiczna	0690	618,00	0,00	0,00	0,00	0,00
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920	0,00	1 135 435,49	41 302,34	1 094 133,15	1 094 133,15
			0970	0,00	275 841,61	182,72	275 658,89	275 658,89
			0980	65 400,00	2 581 770,98	22 081,78	2 559 689,20	2 559 689,20
	85503	Karta dużej rodziny	0690	0,00	9,56	9,56	0,00	0,00
		Ogółem:		66 018,00	3 993 057,64	63 576,40	3 929 481,24	3 929 481,24

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby do kontroli szczegółowemu sprawdzeniu poddano prawidłowość ustalenia należności oraz pobrania i rozliczenia dochodów

wykazanych w rozdziale 85502 w paragrafach: 0920, 0970 i 0980 oraz 100% dochodów wykonanych w rozdziale 85502 pod kątem terminowości odprowadzenia na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

3.1 Prawidłowość ustalenia i pobrania należności budżetu państwa

Informacje ogólne

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554, od dn. 10.04.2019 r. Dz.U.2019.670) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie realizowane było przez OPS.

W przedmiotowym zakresie Pan Jacek Sauter – Burmistrz Miasta udzielił upoważnień: do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania a także do wydawania decyzji administracyjnych następującym osobom:

- Pani Teresie Czujwid – Kierownikowi OPS – Upoważnienie nr 0052.3.2013 z dn. 2 stycznia 2013 r. oraz Upoważnienie nr 0052.5.2015 z dn. 17 kwietnia 2015 r.,
- Pani Annie Frankowskiej – Kierownikowi OPS od dnia 25 listopada 2019 r. – Zarządzenie nr 0050.107.2019 z dn. 25 listopada 2019 r.

W okresie kontrolowanym w jednostce obowiązywały *Zasady (polityka) rachunkowości* oraz *Zakładowy plan kont Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim* wprowadzone do stosowania Zarządzeniem nr 0132.1.2019 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 2 stycznia 2019 r.

Ewidencja księgowa dochodów wykonanych w rozdziale 85502 prowadzona była w UM za pośrednictwem konta 133-1. Ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była w OPS w Bytomiu Odrzańskim za pośrednictwem kont 221 wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą, tj.:

- 221-8-1 – 50% zaliczka alimentacyjna (ZA) Gmina,
- 221-8-2 – 40% fundusz alimentacyjny (FA) Gmina,
- 221-9-1 – 50% zaliczka alimentacyjna Budżet Państwa,
- 221-9-2 – 60% fundusz alimentacyjny Budżet Państwa,
- 221-9-4 – odsetki.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu FA prowadzony jest w OPS w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny,
- wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu ZA prowadzony jest w OPS w programie Amazis,

- dane wykazane w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny w zakresie dochodów wykonanych w 2019 r. w rozdziale 85502, paragrafach: 0980, 0920 są spójne z danymi wykazanymi w Sprawozdaniu Rb – 27ZZ za IV kwartał 2019 r. (kol. nr 6) oraz ewidencji księgowej UM – konto 133-1 oraz OPS – konto 130-8,
- dane wykazane w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny w zakresie sumy należności z tytułu FA i odsetek oraz w programie Amazis w zakresie sumy należności z tytułu ZA są rozbieżne z analogicznymi danymi zawartymi w Sprawozdaniu Rb – 27ZZ za IV kwartał 2019 r. (kol. nr 5) oraz ewidencji księgowej OPS – konto 221.

Pani Anna Frankowska – Kierownik OPS wyjaśniła, że: „(...) *W związku z tym, że w programach występują rozbieżności powstałe w latach ubiegłych (2005-2009) prowadzona jest dodatkowa dokumentacja (w programie Excel), pokazująca w prawidłowy sposób rozliczenie należności. Po objęciu funkcji Kierownika i ustaleniu, że zachodzą takie rozbieżności z lat ubiegłych prowadzę prace w programach Nemezis i Amazis zmierzające do wyjaśnienia powstałych różnic.*”

2.2 Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa sprawdzono na próbie obejmującej 5 dłużników alimentacyjnych, od których w 2019 r. odnotowano wpłaty w następujących paragrafach:

- §0920 – *Pozostałe odsetki* – w łącznej wysokości 16.569,85 zł,
- §0980 – *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego* – w łącznej wysokości 2.947,83 zł,

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Burmistrza Bytomia Odrzańskiego³,
- analityczny rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego prowadzony był przez pracownika merytorycznego OPS w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny imienna ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na gminę dłużnika i wierzyciela oraz odsetek,
- w przypadku 5 dłużników alimentacyjnych przypis należności dokonywany był w prawidłowej wysokości w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny jednakże, jak ustalono w pkt 2.1 niniejszego dokumentu stwierdzono rozbieżności w zakresie sumy należności z tytułu FA, odsetek i ZA,
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny zgodnie z datą zdarzenia, tj. faktyczną datą przyjęcia wpłaty przez komornika,

³ Decyzje zostały podpisane z upoważnienia Burmistrza przez Panią Teresę Czujwid – Kierownika OPS,

- zgodnie z art. 28 ust. 1 *Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* z wpłat uzyskanych od komornika w pierwszej kolejności zaspokajane były należności z tytułu FA,
- wpłacone należności z tytułu FA, Miasto w pierwszej kolejności zaliczało na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 *Ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego* (Dz.U z 2018 r. poz. 1360 ze zm., od dn. 05.08.2019 r. Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)
- poszczególne wpłaty z tytułu FA i odsetek dokonane przez komornika w 2019 r. i zapisane w programie Nemezis – fundusz alimentacyjny – wydruk z dn. 24.08.2020 r. za okres rozliczeniowy 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. oraz indywidualne karty poszczególnych dłużników, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej OPS na koncie 130-8 oraz UM na koncie 133-8,
- uzyskane dochody zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach,
- wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §097 – *Wpływy z różnych dochodów* zamiast §094 - *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2016 poz. 2294) z paragrafu 097 wyłączone zostały dochody z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych i jednocześnie dodany został paragraf 094 w brzmieniu „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”. Zgodnie z § 2 przywołanego rozporządzenia w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, tj. 1 stycznia 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego dostosują uchwały budżetowe na rok 2017 do rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem. Wpływy z rozliczeń wynikających z zaliczki alimentacyjnych (ZA) są dochodami budżetu państwa z lat ubiegłych i w ocenie kontrolujących rozliczenia wynikające z tych dochodów należało ujmować począwszy od 1 stycznia 2017 r. w § 094 klasyfikacji budżetowej.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 (D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 11.04.2019 r., 10.07.2019 r., 09.10.2019 r., 10.02.2020 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-50 (D,W) za IV kwartał 2019 rok są zgodne z ewidencją księgową. Dane zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym.

- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 09.04.2019 r., 09.07.2019 r., 09.10.2019 r., 31.01.2020 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2019 rok są zgodne z ewidencją księgową. Dane zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że dochody uzyskane w 2019 r. z tytułu zaliczki alimentacyjnej klasyfikowane były w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów* zamiast w § 0940. Szczegóły omówiono w pkt 2.2. niniejszego dokumentu

- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 12.04.2019 r., 11.07.2019 r., 11.10.2019 r., 04.02.2020 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-ZN za IV kwartał 2019 rok są zgodne z ewidencją księgową. Dane zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym.

V. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

stwierdzone uchybienia:

1. Brak możliwości wygenerowania z systemu Ewidencji Gruntów i Budynków danych dotyczących powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego według stanu na dzień 1 lutego 2019 r.
2. Stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w Sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2019 r. i ewidencji księgowej a danymi zawartymi w programie Nemezis i Amazis w zakresie należności z tytułu FA i ZA oraz odsetek.
3. Wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §097 – *Wpływy z różnych dochodów* zamiast §094 - *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*.

Celem uniknięcia w przyszłości stwierdzonych uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku *o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)*, zalecam:

1. Dokumentowanie przez Miasto faktu dokonania weryfikacji poprawności powierzchni użytków rolnych wykazanych we *wnioskach o zwrot podatku akcyzowego (...)* z Ewidencją Gruntów i Budynków.
2. Wyjaśnienie rozbieżności stwierdzonych pomiędzy danymi wykazanymi w Sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2019 r. i ewidencji księgowej a danymi zawartymi w programach: Nemezis i Amazis w zakresie należności z tytułu FA i ZA oraz odsetek.
3. Prowadzenie ewidencji księgowej dochodów uzyskanych z tytułu zaliczki alimentacyjnej w paragrafie 094 - „*Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*”.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak